

Către: Octavian Armașu
Guvernator al Băncii Naționale a Moldovei

Nr. 45 din 16.05.2023

Ref.: Măsurile de dezvoltare a implementării tehnologiilor financiare în domeniul serviciilor de plată

Stimate domnule Armașu,

Vă salutăm din numele Asociației Patronale „Camera de Comerț Americană din Moldova” (în continuare „AmCham Moldova”). La moment, membrii AmCham Moldova sunt circa 160 de companii, cu investiții americane, străine și locale, ce operează în diferite sectoare ale economiei naționale. Un număr semnificativ de membri AmCham sunt instituțiile financiare bancare și non-bancare.

Instituțiile financiare non bancare, care cuprind – sistemele de plată, fonduri de investiții, companii de asigurări și alți intermediari financiari joacă un rol din ce în ce mai important în finanțarea economiei reale și în gestionarea economiilor, cât a persoanelor fizice atât și a companiilor. Ele reprezintă o alternativă valoroasă la activitatea bancară și ajută la susținerea activității economice reale.

Conform studiului Consiliul de Stabilitate Financiară (FSB) se arată că activele sectorului financiar non bancar au reprezentat 49,2% din sistemul financiar global în 2021.

<https://www.linkedin.com/feed/update/urn:li:activity:7051463948767780864>

În timpul crizelor economice din ultimii ani, la fel ca și pandemia de COVID-19 au pus sistemul financiar global sub o presiune considerabilă. Companiile financiare non-bancare din întreaga lume s-au arătat deosebit de importante pentru menținerea stabilității financiare și pentru furnizarea de finanțare pentru economie în aceste perioade.

De asemenea, conform raportului Băncii Centrale Europene privind progresul Euro digital (CBDC) distribuția activelor sectorului financiar non-bancar urmează a fi efectuată prin intermediul Prestatorilor Serviciilor de Plată (PSP) în prim plan cu disponibilitatea în aplicațiile bancare existente și cu posibilitatea distribuirii prin aplicația Eurosistem.

https://www.ecb.europa.eu/paym/digital_euro/investigation/governance/shared/files/ecb_degov230424_progress.en.pdf

În acest context, credem că este foarte importantă dezvoltarea segmentului serviciilor de plată și tehnologiilor financiare asociate domeniului plăților, care de regulă este cel mai inovator, și propunem următoarea listă de măsuri pentru a stimula dezvoltarea infrastructurii de plăți în țara noastră:

1. Se propune inițierea elaborării, în colaborare cu Guvernul, a unei strategii naționale pentru dezvoltarea sectorului Fintech pentru a oferi o viziune clară de dezvoltare și de aliniere a eforturilor actorilor relevanți implicați;
2. Alinierea conceptului și abordarea PSP nebankari în conformitate cu PSD2 – care vine în special să sporească competiția, să liberalizeze industria plăților, să crească siguranța consumatorilor, să stimuleze inovația și să stabilească drepturile și obligațiile furnizorilor și utilizatorilor de plăți;
3. Aplicarea metodelor de abordare privind normele de prudență/supraveghere în dependență de riscurile asociate activității în conformitate cu p. 34 din preambulul Directivei UE 215/2366 și anume „Cerințele privind instituțiile de plată ar trebui să reflecte faptul că instituțiile de plată sunt implicate în mai multe activități specializate și limitate, generând astfel riscuri mai restrânse și mai ușor de supravegheat și de controlat decât cele care survin în gama mai largă de activități ale instituțiilor de credit.”;
4. Asigurarea controlului și reglementarea pieței de plăți, inclusiv sancționarea prestării serviciilor de plată fără licență și să determine persoanele care prestează servicii fără licență;
5. Asigurarea unui cadru legal eficient care să nu împiedice dezvoltarea produselor inovative, să formeze cadrul legal care să descrie principiile și nu reglementarea nemijlocită a instrumentelor urmare a faptului că instrumentele de realizare se modifică și se dezvoltă mai rapid decât BNM le poate reglementa;
6. Abordarea corectă a PSP nebankari pe piața de plăți și asigurarea unei deserviri eficiente de către Băncile Comerciale în modul în care să se excludă posibilitatea aplicării impedimentelor de diverse tipuri de către Bănci la desfășurarea activității de PSP, în conformitate cu p. 39 din preambulul Directivei UE 215/2366 și anume „Pentru ca prestatorii de servicii de plată să poată presta servicii de plată, este esențial ca aceștia să aibă posibilitatea de a deschide și de a administra conturi la instituții de credit. Statele membre ar trebui să se asigure că accesul la respectivele conturi este furnizat într-o manieră nediscriminatorie și proporțională cu scopul legitim pe care îl urmărește. Deși accesul poate fi elementar, ar trebui să fie întotdeauna suficient de extins pentru ca instituția de plată să își poată presta serviciile fără restricții și eficient.”;
7. Instituirea unor condiții similare de acces și efectuare a operațiunilor pentru toți prestatorii de plată (bancari și nebankari) la serviciile infrastructurilor tehnice ale sistemelor de plată a BNM și la cele externe (oferind accesul la RTGS pentru PSP non-bancari ca să poată oferi clienților plăți urgente și să deschidă conturi în bănci nerezidente – pentru a presta servicii de plată în valută);
8. Se propune crearea unui mediu de test (sand box) cu norme de reglementare mai libere pentru a permite PSP să dezvolte și să testeze noi servicii și produse, ceea ce ar permite și BNM să înțeleagă mai bine produsul și să reglementeze riscurile;
9. Implicarea în procesul de fiscalizare a operațiunilor de plată unde la moment legislația scutește băncile de fiscalizare, iar pe PSP nebankari și agenții PSP îi obligă să fiscalizeze operațiunile de plată cu numerar;
10. Autoritatea de supraveghere ar trebui să aplice norme transparente și să permită în condiții bine definite includerea în fondurile protejate a mijloacelor bănești păstrate în conturi la BNM – un exemplu ar fi cu condiția utilizării contului de la BNM doar pentru servicii de plată;
11. Promovarea principiilor de activitate pe piața de plăți în întreaga economie și monitorizarea și sancționarea agenților economici care încasează plăți cu încălcări sau prin prestatori de plată neautorizați, inclusiv străini pe teritoriul Republicii Moldova;

12. Ajustarea legislației, inclusiv a prevederilor utilizării aparatelor de casă la comercializare care să permită reflectarea plăților cu diverse instrumente de plată, inclusiv cu moneda electronică, plăți instant (HG 141/2019 cu privire la aplicarea aparatelor de casă și control – prevede un segment limitat de instrumente de plată, principalul fiind cardul de plată);
13. Autoritatea de supraveghere să nu abordeze și să impună restricții sau reglementări particulare în desfășurarea activităților și formarea condițiilor contractuale cu clienții astfel încât să formeze condiții discriminatorii sau avantajoase pentru PSP – să formeze principii generale expuse public și promovate transparent de către BNM pentru toți jucătorii;
14. Reglementarea monedei electronice și definirea corectă și diferențiată față de conturi de plată în conformitate cu Directiva 2009/110/CE – momentan, comunitatea economică și organele de control nu pot diferenția moneda electronică de conturi de plăți
15. Dezvoltarea, inclusiv cu suportul asociațiilor profesionale, a unui API de tip gateway pentru interconectarea instituțiilor financiare cu aplicațiile terțe în implementarea mecanismului de acces la datele clienților prevăzut de PSD2.

Vă rog să îl considerați pe Mihai Burunciuc, Policy Manager (mihaiburunciuc@amcham.md) în calitate de persoană de contact din partea AmCham Moldova pentru ulterioara interacțiune la acest subiect.

Cu această ocazie, AmCham Moldova apreciază deschiderea Băncii Naționale a Moldovei, exprimându-ne disponibilitatea pentru detalierea recomandărilor adresate.

Cu respect,

Mila Malairău,

Director Executiv, Camera de Comerț Americană din Moldova